

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 7. ANUL XIII.

Telegrafulu este de doua ori pe septeman: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura oici pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu literé mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 24 Ian. (5 Febr.) 1865.

Sabiu in 23 Ian. Dupa scirile cele mai noue din Vienn'a deputatiunea româna se afla acolo, si dupace Esc. Sea P. Mitropolitu a fostu priimitu de Maiestatea Sea Imperatulu inca Luni in 18/30 Ianuariu in audiintia privata, deputatiunea intréga va avé onóre a fi priimita in audiintia publica Joi in 21 Ianuariu, 2 Februaru. (Sperâmu, ca pe nr. venitoriu vomu poté referi mai pelargu si despre priimire).

Darea personala in Transsilvani'a.

Doue lucruri suntu cu deosebire, la a câroru desfasurarea in senatulu imperialu privimu noi Transsilvanii mai cu nerabdare: un'a impunitarea contributiunei personale in Transsilvani'a, alt'a tragerea drumului de feru prin tier'a nôstra. Dar fiindca aceste obiecte s'a pertractatu numai prin cimitetele respective, ear in siedintia publica inca nu s'au adusu la desbatere: de aceea noi, un'a cá sa nu dâmu cititoriloru unu ce negat'a, alt'a pentruca spatiulu nu ne permite a urmari cu acuratetia tôte siedintiele comitetelor: pentru aceea amu rezervatu referat'a nôstra pâna astadi, candu asupr'a contributiunei personale putemu aduce date mai sigure, ear asupr'a drumului de feru vomu vorbi mai pe largu candu va veni la desbatere in siedinti'a plenaria.]

Proiectulu comitetului respectivu in privinti'a contributiunei personale transsilvane este celu urmatoriu:

Raportulu

comitetului la propunerea regimului pentru impunitarea dârilor in Transsilvani'a cunoscute sub numele de contributiuni personale.

Comitetulu indata la inceputulu consultârilor se au cunoscutu „basarea“ impartasita de regimu, in sa considerandu totusi referintiele, ce vinu in cestiune, au insarcinatu pre raportatoriulu a aduce lumina in obiectulu celu de altmintrea, dupa firea lucrului, fórte strainu celoru mai multi membri.

In decursulu pertractarei ce s'au reinceputu dupa ce s'au tiparitu si impartitu opiniunea in privinti'a acést'a, s'au dechiaratu toti membrii afara de unulu pentru proiectulu regimului neconditiunatu, si adeva:

1. Considerandu, ca inir'ens'a se póte privi numai esecutarea decisiunei aduse de inalt'a casa a ablegatiloru in siedinti'a 45. a sessiunei a 2. a decisiunei adeva, dupa carea inaltulu regimu fu provocatu, ca la casu, candu pâna la inceputulu anului finantialu 1864 reform'a contributiuniloru, dupa carea si pentru Tranni'a va cadé darea capului, ce apasa unele classe ale locuitorimei preste mesura, va aduce de timpuriu o propositiune privitoare la revisiunea dârei capului, ce exista in Tranni'a;

2) considerandu, ca prin contributiunile personale tranne suntu lovite in modu fórte simtitoriu unele classe de locuitori, care in celelalte parti alr Monarchiei contribuiescu numai fórte moderatu ori nici decátu;

3) considerandu, ca in Transsilvani'a, unde proprietarii de pamentu suntu ingreuiati atâtu cu darea capului, câtu si cu tacs'a augmentala si cu darea de pamentu, fara indoiela exista contribuere dupla;

4) considerandu, ca insarcinarea totala a Transsilvaniei in scurtulu terminu alu unui deceniu se urca de doue ori si jumetate, pe candu tier'a in urm'a mijlóceloru potrivite de comunicatiune in privinti'a industriala si agronomica nu facu propasiri;

5) considerandu, ca scaderea conditionata prin acést'a lege se apropia fórte multu de quantulu acel'a, ce pentru nepotinti'a esecutarei trebuie sa se detraga din anu in anu din contributiunea Tranniei.

In fine decise comitetulu, a pronuncia dorinti'a: ca inaltulu regimu sa binevoiésca a semnificá intr'o propositiune modulu, prin care acea scadere sa se acopere din mijlócele tieriei, de ore ce reforma contributiunei directe in totu imperiulu, precum se prevede, nu va poté urmá curendu.

De aceea comitetulu propune: Inalt'a casa sa binevoiésca a decide:

1. ca legea propusa de inaltulu regimu in privinti'a impunitarei contributiunei, ce exista in Tranni'a sub numirea de darea capului, sa se priimésca dupa proiectulu alaturatu;

2. sa se enuncie dorinti'a, cá inaltulu regimu, de ore ce reform'a contributiunei directe in totu imperiulu nu va poté urmá in curendu, sa binevoiésca a presemná intr'o propositiune modulu, incátu deficitulu s'aru poté acoperi din mijlócele tieriei.

Vienn'a 24 Ianuariu 1865.

E d e r, abaté la Mólk,
Presied.

Franc. O b e r t,
Referinte.

Proiectulu regimului

este urmatoriulu: § 1. La tax'a protectiunala contributiunea dela 31 1/2 xr. v. a. (18 xr. m. c.) pentru individi barbatesci se reduce la 20 xr. v. a., si cea de 21 xr. noi (12 xr. m. c.) pentru individi femeiesci la 15 xr. v. a.

§ 2. La tax'a capului contingentele de 6 fl. 30 xr., 4 fl. 20 xr., 3 fl. 15 xr. si 2 fl. 10 xr. se reducu la 4 fl., 3 fl., 2 fl. si 1 fl. v. a.

Contingentulu de 52 1/2 xr. pentru luntrari (corabieri) si de 1 fl. 5 xr. pentru baiesi, carbonari si aurari se modifica la sumele rotunde de 50 xr. si 1 fl.

§ 3. La tax'a cetatieniloru, negotiatoriloru si meseriloru se adangu la treptele contributiunale de pâna acum de 10 fl. 50 xr., 8 fl. 40 xr., 7 fl. 35 xr. si 6 fl. 30 xr. v. a., dar numai pentru cei mai lipsiti meseri, sfarnari, precupeti si vendiatori prin case contributiunile de 4 f., 3 f. si 2 f. v. a.

Totdeodata se dispune, cá aceste contributiuni pe venitoriu sa nu mai fia diferite dupa locuri, ci fara deosebire a locului de locuintia séu de castigu alu contributoriloru numai dupa mesur'a castigului séu alu averei lor.

§ 4. Contributiunea, ce exista sub numele de taxa augmentala, remâne neschimbata.

§ 5. Asemenea are a remané neschimbata si darea, ce se da sub numele darea opiliunei pentru vitele, ce se mâna din Transsilvani'a la pasune in principatele dela Dunare.

§ 6. In fine in urm'a schimbârilor contributiunei, ce se cuprindu in §§ 2. si 3. dispositiunea § 4. alu legi pentru contributiunea venitului in Transsilvani'a, dupa carea in clas's'a cea d'antâiu a dârei venitului, venitul din acele ocupatiuni si meserii, ce cu darea capului si cetatienésca nu suntu ingreuiate cu summa mai mare decátu 4 f., nu vinu sub acést'a contributiune, se schimba intr'acolo, ca numai acei intreprindiatori de meserii vinu a se scuti de darea venitului de class'a antâi'a, cari cá atari nu suntu taxati cu dare personala mai mare decátu de 3 f. v. a.

§ 7. Dispositiunile de fatia au sa intre in activitate cu 1 Ianuariu 1865 si sa remâna valide pâna la regulurea generala a contributiuniloru directe.

§ 8. Ministrulu de finantie este insarcinatu cu esecutarea legi de fatia.

Sperâmu, ca senatulu imperialu si in siedinti'a plenaria va priimi propunerile comitetului si astfel va aduce cea d'antâiu usurare materiala tieriei nôstre celei multu cercate, carea dorese a vedé realisandu-se, prin acést'a scaderea dârei, cuvintele d. ministru de statu: ca Transsilvani'a va sa véda curendu, ce va sa dica a stá lângá imperiu!

Dela Senatulu imperialu.

In siedinti'a 23. (din 15/27 Ianuariu), dupace depune abl. P o p p, Esc., din Transsilvani'a appromissiunea, H e r b s t si consotii aducu o propunere de urgentia: cá, fiindu acum siedintiele plenarie rare si avendu ablegatii trebuintia a se face cunoscuti cu obiectele, ce se pertractéza in comitete, mai cu sêma in cele doue principale: celu finantialu

sî celu pentru reformarea contribuției, — tuturor ablegatilor sa le fie iertatu a luá parte la sedintiele comitetelor, in cari se concentreza tóta activitatea casei. Propunerea se priimesce cu unanimitate.

Apoi se da cuventu abl. Giskra, pentru de a motivá propunerea sea din sedintia din urma: cá adeca sa se alega unu comitetu, care sa cerceteze sî sa refereze asupra cuvintelor ministrului Plener (ca hotaririle finantiale ale casei n'au pentru regimu potere oblegátore.) Elu privesce in cuvintele ministrului o calcare a constituției, carea in legea fund. din 20 Febr. 1861. pentru constituirea reprezentantiei imperiului §10 dice espresso: ca datoriile statului sunt subordonate controlei senatului imperialu. O propunere a lui Pankraz (din Boemia) pentru trecerea la ordinea dilei nu se admite, ear propunerea lui Giskra se priimesce cu majoritate de voturi. (Contra ei mai totu centrulu sî Transsilvanii din drépt'a).

La ordinea dilei este desbaterea asupra scaderii contribuției pentru beuturi spirituóse (vinarsuri). Majoritatea comitetului a propusu, a se imputina contribuția producerii cu 10%, ear restituirea contribuției esportului sa se urce cu 10%. Dupa o desbatere indelungata cas'a priimesce in fine numai partea a dóu'a a propunerei: cá adeca contribuția productiunii sa remána cum e, ear cea pentru esportu sa se imputineze. Obiectulu are sa se continue in sedintia cea mai de aprópe urmátore.

Sedintia 24 din 18/30 Ianuariu s'a ocupatu cu continuarea desbaterei asupra contribuției pentru beuturi spirituóse. Conclusele aduse in privintia acést'a—cáci desbaterele trecu preste marginile foi nóstre—sunt urmátorele: 1) La propunerea lui Simonowicz se priimesce cu 57 contra 51 voturi, a se cere dela regimu unu proiectu de lege pentru dajduirea vinarsului, dupa vase, ear nu dupa catimea bucatelor. 2) 3) si 4) la propunerea comitetului se priimesce, cá regimulu sa fia provocatu a griji mai bine pentru cimentarea vaselor pentru esportu; cá sa considere esportulu spiritului spre scopuri tehnice; cá sa puna contribuție pe drojdii; in fine 5) cá sa se inlesnesca chirile transportului pe drumurile de feru. — Despre mai multe petitiuni refere apoi Schuler—Libloy.

Drumul de feru transilvanu.

„Presse“ ne spune: Comitetulu pentru drumulu de feru transilvanu au inaintatu fórt tare in desbaterea proiectului regimului. Baronulu Riese—Stallburg s'au exprimat in sedintia penultima in contra favorilor facute concessiunariului in proiectulu regimului sî au fostu sprijinitu sî de cátra Dr. Gross, Schindler, Lohninger, Skene sî Herbst. La propunerea celui din urma s'au hotaritu, cá decisiunea in privintia acést'a sa remána suspensa, remanendu a se hotari deodata cu sumele ce sunt de a se garantá.

Din hotaririle cele ce au a se luá in documentulu concessiunei in urm'a concluseru comitetului, insemnámu urmátorele:

„Linia drumului de feru se va duce de la Aradu pâna la Branisc'a pe malulu dreptu alu Muresiului, de aci trecendu Muresiulu, se duce pe malulu stangu pâna la Partosiu, de unde trecendu adóua óra riulu, merge pâna la Alb'a Iuli'a.“

„Concesiunariulu se obliga a gata sî a predá comunicatiunei publice drumulu de feru dela Aradu pâna la Alb'a Iuli'a ia restempu de doi ani dela datulu documentulu concessiunálu.

Cá punctulu alu 4-lea s'au priimitu in documentulu concessiunálu propunerea deputatului Lohninger.

„Concesiunariulu sa fia oblegatu a ingriji de pártile compunátore pentru cladire, care au a se face din feru, precum sî pentru celelalte mijlóce de lipsa la manarea masinei, cá la intocmirea cea d'antáiu sa se faca in imperiu.

Unu asemenea proiectu facuse la tempulu seu sî deputatulu Steffens, candu s'au fostu desbatutu linia Lemberg-Cernovitiu. Conducatoriulu ministeriului de comerciulu, Kalchberg s'au declarat, ca asupra proiectului lui Lohninger numai atunci se póte pronuncia, candu va fi decisu in cestiunea acést'a consiliulu ministrilor.

Desbatere mai lunga s'au incinsu, candu au venitu vorba la ficsarea preturilor de portu. Acestea sa se moderate esceptionalminte, candu transportulu e mai departe de 10 mile la $1\frac{9}{10}$ xr. pentru cereale; la 1 xr. pentru lemne; la $1\frac{1}{2}$ xr. pentru metale; la $1\frac{1}{4}$ xr. pentru carbuni de pétra sî pétra de claditu, dupa fiacare maja nemtiésca. Propunerea lui Steffens, cá sa se scarésca pretulu pentru portulu carbunilor mai tardiu la 1 xr. de maja sî milu, au ramasu in minoritate.

Dechiaratiunea lui Deák.

De candu au adusu vre-o cáti-va corifei liberali ai senatului imperialu cestiunea ungara pe tapetu, sau vorbitu sî scrisu in fórt multe variatiuni, despre cele ce au sa se intemple in tempulu celu mai de aprópe in Ungari'a. Mai antáiu erá vorba despre reform'a justitiei in Ungari'a. Acum vinu diuarele asigurandune ca cu diet'a Croatiei deodata sa se deschida sî diet'a Ungariei. Impregiurarea acést'a sio-au facutu mai tóte diuarele de tema sî o au descantatu in tóte formele.

Ce e mai firescu, ca cele mai insemnate diuare au sî ascutitu urechile se auda ce dicu barbatii magiari de influentia la scirile aceste. Intre alte O. D. Post din Vienn'a au fostu celu d'antáiu diuariu, care au datu publiculu o convorbire a lui Deák privítore la diet'a tinenda, care o au impletitu in unu articulu intitulatu „La cestiunea ungara.“ „Pesti Naplo“ nu intardia sî da o desmintire la ce le aduse de O. D. P. in tempulu urmatoriu:

„Convorbirea acést'a asiá cum o reproduce scriitoriulu articulu (din O. D. P.) e defectuósa sî scalciata.

Deák vorbesce de multe ori despre cestiunile politice ale dilei, vorbesce in sa fara de reserva, pentru ca nusi ascunde parerile sale.

Elu au vorbitu sî cu astfelu de amici, cari se tinu de partea conclusului din 1861.

Deák de multe ori, candu in cercuri private erá vorba despre diet'a conchiamanda sî despre posibilitatea octroirilor, si-au datu pe fatia parerea: ca

ori ce octroiare aru fi o noua calcare de lege, care aru nimici sî potintia unei intielegeri liniscítore sî pacinice, pentruca o dieta conchiamata pe calea octroiarei nu aru fi legala sî constituționala, nu aru fi indreptatita de a intrá in crearea unorn legi hotarítore.

Déca in sa octroiari totusi s'aru face, déca diet'a s'aru conchiamá intr'unu modu anticonstituționalu—elu sî atunci aru fi gat'a a priimi alegerea purcedátore din increderea poporului, si-aru priimi a fi deputatu, pentruca—cu deosebire in tempuri grele nu este iertatu a parasí poporulu.

Elu in sa nu o aru face acést'a pentru aceea, ca sa ia parte la crearea de legi in o dieta in modulu acést'a compusa, ci pentru cá in numele sî interessulu poporului sa radice cuventu sî impreuna cu sotii sei de principii sa póta spune Maiestátii Sele, ca numai singuru pe cale constituționala se póte sperá ajungerea tintei dorite, calea constituționala numai atunci se póte tine, déca se voru sustinea strinsu tóte punctele sî conditiunile „sanctiunei pragmatice“ cá a unui pactu fundamentalu.

Acele frase in sa pe care scriitoriulu articulu (din O. P. D.) le aduce inainte cá pronuntiate de Deák precum: despre restringerea terenului de dreptu dela jumetate, dela dóue treimi sî noue diecimi, de inlaturare prin o trasura de condeiu sî despre intrarea pe feréstrea—potu sa fia frumóse dar de disu nu s'au disu.

Defectuósu sî scalciata este sî aceea ce vorbesce scriitoriulu articulu cu privire la juramentu.

Scriitoriulu articulu adeca dice, ca barbatulu acela alu conclusulu, cu care au convorbitu Deák aru fi pusu intrebarrea, ca ce aru fi de facutu, candu s'aru cere dela deputati dietei depunerea juramentulu, pe cum s'au intemplat in Ardélu?

La care Deák sa fia respunsu: ca elu in astfelu de impregiurare aru urmá, ca in formá juramentulu aru amintí tóte legile acelea pe care le-au intaritu diplom'a din Octobre; ast'a nu se póte negá sî dupa aceea aru depune juramentulu.

Facia cu acést'a realitatea e cu totulu altmintrea.

Deák cu privire la juramentu au disu: ca acést'a la noi in dieta nu au fostu obicínuitu sî folosulu séu necesitatea nu i o cunósce nici pentru viitoriu.

Dar déca depunerea unui astfelu de juramentu totusi s'aru cere, elu aru fi gat'a a depune numai unu juramentu, prin care s'aru arete credintia cátra principe sî in care pre lánza aceea sa se cuprinda sî credintia cátra constituție, sî prin care deputatulu sa se oblige la sustinerea sî aperarea pe cale legala a sauctiunei pragmatice, autonomiei constituționale sî independintiei tieriei.

Sî acést'a nu i s'aru poté negá.

Deák nu au facutu deschilinire intre legile intarite sî ne intarite de diplom'a din Octobre, pentruca dupa parerea lui o astfelu de impartire a legilor aru fi anticonstituționalu. Deák nu au amintitu diplom'a din Octobre sî in unu asemenea intielesu nici nu o au potutu amintí, pentruca elu sta ne schimbatu pe acelu terenu de dreptu, care lau exprimat adress'a de la 1861 sî adressistii nici diplom'a nu o au priimitu.

Tóte aceste le scriemu dupa cuvintele proprii ale lui Deák la ce suntemu printrensulu indreptatiti.

Dintre muntii apuse ni in diu'a s. Botezu. (Intardiatu.) Diu'a sântului botezu alu Domnului a fostu o di de mare insemnatate pentru totu sufletulu dreptcredinciosu din opidulu montanu Abrudu,— a fostu o di de mare bucuria pentru fiacare Român biesimțitoriu. Ivirea aurorei acelei dile sânta, ce s'a vestitu intro salve de treascuri prin sunetulu clopoteloru celoru mari,— au electrisatu inimele toturoru locuitoriloru din Abrudu;— nu este unu sufletu dreptcredinciosu, care sa nu fia fostu petruncu de sântieni'a si insemnatatea acelei dile mari, care sa nu scia, ca Botezulu Domnului i-au adusu acea bucuria neperitóre, dupa carea mosii si stramosii nostri mai döne secole au oftatu indesiertu. Diu'a sântului Botezu a fostu pentru Românii din Abrudu toldecodata si „serbatórea re'nvierii Metropoliei ortodoxe române din Austri'a“. In acea di sânta prin staruinti'a zelosului nostru Administratoru prot., M. on. D. Ioanne Gallu si a d. paróchi Dionisiu Adamoviciu sen. si jun., s'au serbatu re'nvieria metropoliei nóstre, in ambe bisericile cu cea mai mare solenitate, cărei asemenea in opidulu nostru credu ca nu s'a mai vedutu.

Dupa finitul coltului domnediescu si sântirea apei indata intre salve de tréscuri ni s'au anuntiatu si publicatu „re'nvieria Metropoliei“ prin cerculariulu Escellentiei Sele Inaltu Présantítului Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a,— ni s'a vestitu acea scire multu dorita: ca Maies'atea Sea prégrafiosulu nostru Monarchu s'a induratu a incuviinti'a mitropolia româna ortodoxa in Austri'a, de carea Românii mai doi seculi prin intrigi straine au fostu lipsiti,— si a destiná conducatoriulu alu acelei'a pre anteluptatoriulu ei, celu nemoritoriu, Esc. Sea inaltu présantítulu Episcopu Andreiu Baronu de Siagun'a,— ale cărui jertfe si merite atátu pe câmpulu politico-natiunalu, câtu si bisericescu, spre infflorirea bisericiei nóstre voru remané nesterse pentru tóte vécurile in inim'a fiacărui Român.

Dupa finitul santei Liturgii si sântirea apei, dîcu, cetindu-se suslaudatulu cerculariu—care stórse lacrimi de bucuria din inimele ascultatoriloru—s'au adusu rugaciune de multiamita cátra atotpotintele, pentru-ca a binecuventatu caus'a cea sânta a Mitropoliei; apoi s'a facutu rugaciune pentru scump'a sanatate a Maiestatei Sele prégrafiosului nostru Monarchu Franciscu Iosifu I, — cărui'a cá unui parinte dreptu i-a succesu a decide caus'a acést'a sânta dupa simtiulu de dreptate traditiunalu inaltei case domnitóre, — si pentru sanatatea Escellentiei sele prébunului nostru Archiepiscopu si Mitropolitu in a cărui ilustra persóna atátu Maiestatea Sea, câtu si natiunea intréga — privindu luptele-i pentru tron, natiune si patria—se concentréza garantia inffloririi natiunei si a bisericiei nóstre. — Dup'aceea totu intre salve s'a cantatu innulu imperatescu si celu archiepiscopescu de cátra cantorulu d. G. Muncaceanu. In fine s'a rostitu o cuventare fórte acomodata solemnítatii de fatia si miscátóre de inimi, din partea P. D. Adamoviciu jun., prin care s'au adusu multiamita fiésca atátu Maiestatii Sele Imperatului pentru parintésca ingrijire de biseric'a nóstra, câtu si Escellentiei Sele présantítului P. Mitropolitu, pentru nenumeratele jertfe aduse pe altariulu bisericiei, spre redobândirea Mitropoliei nóstre, care cuventare s'a finitu cu: Sa traiésca Maiestatea Sea prébunulu nostru Monarchu Franciscu Iosifu I! — Sa traiésca Escellentia Sea inaltu présantítulu nostru Archiepiscopu si Mitropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a! —

Cu acést'a s'a finitu—intre renumerate salve de tréscuri—serbarea acést'a memorabila, carea va remané nestersa in inimile nóstre, si crestinii s'au departatu cu inimele saltandu de bucuria pentru reinvieria mitropoliei nóstre. Deci urámu si in publicu, cá Domnedieulu mileloru si alu induráriloru sa intinda Escellentiei Sele P. S. Mitropolitu bratiulu seu celu préjnalu, daruindu-i dile multe si senine, spre a depliná cunun'a cea de lauri, ce si-o pregatesce pe altariulu natiunei, bisericiei si patriei! Unu Român dreptcredinciosu.

Din Halchiu (lânga Brasiovu) ni se scrie din partea mai multoru fruntasii ai comunei bisericesci, ca comun'a acést'a, la staruintiele preotului si invetiatorului localu, a serbatu sanctionarea Mitropoliei in 10 Ianuariu cu solenitate deosebita, prin rogaciuni de multiamita, cantári bisericesci si nationale, la cari au domnit prestu totu cea mai frumósá

linisce si ordine. (Spatiulu nu ne permite, a comunicá corespundinti'a in totu cuprinsulu si in stilisarea cea multu naiva si originala populara. Red.)

Din Vienn'a aduce oficiós'a „Gazeta de Vienn'a“ din 31 Ian., in partea oficiósá, scirea despre denumirea episcopului titulariu de Scutari, lectorului si canonicului la biseric'a catedrala din Oradi'a mare, Michailu Fogarasy—de Episcopu alu bisericiei romano-catolice in Transsilvani'a.

Varietati si noutati de di.

(Comerciulu foiloru publice in Austri'a.) In semestrulu I. alu anulu 1864. se tiparira in Austri'a 448,925 esemplare, din care in Austri'a se trecura 440,989, ear in tieri straine 7936 esemplare. In Austri'a intrara in acest'asi periodu 24,961 esemplarie din foile toturoru limbeloru, din cari la Vienn'a 7410, Prag'a 3820, Brünn 545, Leopolea 2250, Linz 1424, Innsbruck 1695, Gratz 752, Triestu 1140, Veneti'a 2410, Pest'a 2913, Pojonu 605. —

(Unu testamentu pentru Imperatulu.) Unu soldatu din Stiri'a, repositu in anulu trecutulu, a relasatu Maiestatei Sele Imperatului prin testamentu summ'a de—10 f. Maiestatea Sea a priimitu testamentulu si a demandatu a se transpune summ'a in cass'a sea privata. —

Bartolomeiu Szemere, fostulu ministru ungaru din 1848, de atunci emigratu si acum de curendu agratiatu de Mai. Sea a se re'ntórce in patria, ajunse in 12/24 Ian. in Pest'a si fu dusu intr'unu institutu de vindecare. Se povestesc, ca vechiulu patriotu, candu s'aru fi apropiatu de hotarele Ungariei, dia carea lipsise acum de vr'o 16 ani, aru fi fostu cuprinsu de emofiane profunda, si candu aru fi trecutulu preste fruntariile patriei, aru fi fostu inecatulu de plânsu si aru fi rostitu cu voce inalta o rogaciune, carea si din ochii celoralalti calatori stórse lacrimi. —

Principatele române unite.

Din foile germane aflámu, ca ministrulu de stáiu Coganiceanu au emisú cátra toti prefectii o circulara, prin care le face cunoscutu ca elu au aflatu, ca pe unele locuri tieranii aru suferi din lips'a mijlóceloru de traiu si ca in diferite párti a le tierii se affa societáti, cari aru avé de scopu impedecarea unei concurentielibere, vrendu ele a cumperá productele de reserva de pe unde se affa, si apoi ele sa le venda cu pretiuri indoite tieraniloru.

Ministrulu provóca asiá dara pe prefecti asi indreptá tóta atentíunea asupr'a venderei producteloru de reserva si a inlaturá cu cea mai mare energi'a abusurile, caris'aru poté aretá cu ocaziunea acést'a. De alta parte provóca a incunoscinti'a pre tierani, ca loru le este iertatu, pre lânga garantarea comunei respective, a licitá la vinderea producteloru de reserva si pretiulu apoi alu platí in 4 termini de cate trei luni.

Prospectu politicu.

Regimulu Prussiei, cu domnulu de Bismarck in frunte, se affa in mare perplessitate; cáci maioritatea cea enorma a camerei nu cede nici cátu unu firu de peru dela oppositiunea, ce o-a luat. Se vorbesce si de o lovitura de stat, adica de dissolvarea camerei si introducerea unui regimu absolutistic; acést'a insa nu se pare a fi probabilu, cáci atunci Bismarck aru sguduí in fine chiaru si positiunea sea, dar si positiunea Prussiei in concertulu poteriloru mari europene. Cu tóte acestea alternativ'a sta cam asiá: Ori ministeriulu Bismarck — ori camer'a trebuie sa cada! — Presiedintelu casei de josu, Grabow, i s'a tramitu din Coloni'a o adresa de multiamita si de incredere pentru portarea sea constitutiunalá, precum si o coróna civila. —

Regele a priimitu—fresce— cu tóta grat'á si afabilitatea adress'a casei de susu si a re'noítu dorinti'a sea, ca si cas'a de josu va respunde in tonulu acel'a, in care s'au adressatu densulu (regele) cátra representanti'a regatului: in tonulu pácei si alu placabilitáti.

„Gen. Coresp.“ scrie despre miscári seriose, ce se pregatescu in Itali'a de josu pe primavér'a venitóre pentru restituirea familiei regesci din Neapolea.— Garibaldi se ascépta pe capetulu lui Februariu in Turinn.

In Franci'a inca n'au incetatú certele intre regimu si episcopatu. Eppulu Dupanloup a fostu fericitatu din partea cardinalului Antonelli, la insarcinarea Papei, pentru brosiur'a sea contr'a guvernului francesu. Acést'a brosiura cérca a demonstrá, ca foile regimului au intielesu, tradusu si interpretatu enciclic'a reu.— Austri'a va sa 'ncopce cu Franci'a unu tractatu comercialu. In 18/30 Ianuariu a repositu fostulu senatoru si ministru Eduardu Antoniu Thouvenel.

FOITIA „TELEGRAFULUI“

Romanische Poeten.

In ihren originellen formen und metrisch übersetzt von Ludwig Adolf Staufe. Wien, 1865.

Acést'a este títulu unei carticele de poesii romanesci traduse in limb'a germana de d. Professoru L. A. Simigino-wicz-Staufe din Brasiovu. Amu percursu cu placere frumósá

si a colectiune, carea chiaru si pri form'a sea din afara se recomanda atátu de bine cititorului, si ne-amu convinsu, ca d. traducatoriulu are nu numai o cunoscinti'a largisióra de limb'a si literatur'a româna, ci si o inima deschisa si calda pentru infflorirea literaturii nóstre, precum si preste totu unu simtiu multu priimitoriu pentru bunu si frumosu. Colectiunea acést'a

cuprinde poesii dela Gregoriu Alexandrescu, Vasiliu Alexandri, Aureliu Ardeleanu, Georgiu de Assachi, G. A. Barozzi, Cesaru Boliacu, Dimitriu Bolintineanu, A. Domiciu, I. Eliade, I. Grecu, N. Istrati, C. Conachi, Georgiu Cretianu, Andreiu Muresianu, Iacobu Muresianu, G. Melidonu, Costachi Negri, Constantinu Megruzzi, Br. Dimitriu de Petrino, C. A. Rosetti, Georgiu Sionu, I. Vacarescu, apoi povesti si hore si in fine note la tote aceste poesii.

Incatu amu potutu cuprinde la prim'a percurgere a colectiunei, traducatorulu a 'ntielesu preste totu bine ideile poe-

Adio Moldova!
(De Alessandri.)

Scumpa tiéra si frumósa
O Moldova, drag'a mea!
Cine pléca si te lasa
E petrúnsu de jale grea.
Ca plutindu in visuri line
Pe-alu sinuteu ca intr'unu raiu,
Dulce-i vieti'a dela tine,
Cá si-o dulce di din Maiu!

Eu te lasu tiéra iubita,
De-alu teu ceru me departezu;
Dar cu inim'a cernita
Plángu amaru, amaru otez.
Tristu acum la despartire
De fiori me simtu cuprinsu,
Si-ori ce draga nalucire
Pentru mine-acum s'a stinsu.

Cine scie, cine scie,
Déca 'mpinsu d'alu sórtei ventu,
Moiu întorce 'n veselía
Sa sarutu alu teu pamentu.
Doiu vedé inca vr'odata
Muntii tei resunatori,
Ce cu-o frunte inaltata
Se perdu falnici printre nuori.

Si-ai tei codrii de viétia,
Unde curgu, sioptescu usioru
Reci isvóre, ce dau viétia,
Doine, care djeu de doru.
Si-alu teu ceru, care zimbesce
Sufletului romanescu.
Si ori care me iubescu,
Si-ori pre care eu iubescu,

Eata ceasulu de pornire,
Eata ceasulu multu amaru:
Veselia, fericire
Eu te lasu p'alu teu hotaru.
Si-a mea inima iti dice:
O Moldova ce jelescu,
Adio, remáni ferice,
Ferice sa te gasescu!

tiloru, si meritulu lui pentru literatur'a nóstra si cea germana este cu atât'a mai mare, căci mai tóte piesele sunt traduse tocmai in metrulu originaleloru, — ceace in adeveru e unu lucru greu; căci limbile germana si romána, cá limbi eterogene, diferu fórté multu un'a de alt'a. Cu cáta desteritate au invinsu autorulu aceste dificultáti, se va vedé mai bine din cáte-va probe, care le producemu aici, adaugendu pentru accititori ai nostri, cari póte n'au la'ndemána si originalele romanesci, si testulu románu.

Lebewohl Moldau!
(von Alexandri.)

Teures Land, das Schönheit kleidet,
Du liebe Moldau mein,
Wer durch Flucht dich läßt und meidet,
Ist erfüllt von schwerer Pein.
Denn durch deinen Traum zu schweben,
Ist's wie durch ein Himmelreich
Süß von dir ist stets das Leben
Einem süßen Maitag gleich.

Müß geliebtes Land dich lassen
Und von deinem Himmel zieh'n,
Nur in Tränen kann ich fassen
Was mir tief bewegt den Sinn.
Traurig in der Abschiedsstunde
Fühl' ich banges Ahnen schwer,
Ach, kein Bild in deiner Runde
Leuchtet meinem Auge mehr!

Denn wer weiß, da ich vom Herde
Werd verstoßen vom Geschick:
Um zu küssen deine Erde
Ob ich fehr' vergnügt zurück?
Ob ich seh' in künft'gen Tagen
Deine Berge, deine Höh'n,
Die mit stolzen Häuptern ragen
Und in alle Wolken seh'n.

Werd' ich deine Wälder blicken,
Drin stets leise flüsternd zieht
Näher Duell, um zu erquick'n;
Hör' ich einst dein Doinalied?
Werd' ich deinen Himmel schauen
Lächelnd im roman'schen Geist,
Die mich lieben, mir vertrauen,
Die mein Herz in Liebe preis't?

Sieh schon kommt die Trennungstunde
Und der letzte Augenblick;
Luft mit sel'gem Glück im Bunde
Laß ich jetzt mit dir zurück.
Und mein Herz ruft dir entgegen:
Teure Moldau lebewohl!
Lebewohl, mit Gottes Segen!
Glücklich ich dich finden soll!

Nr. 5—1

CONCURSU.

La scól'a populara romána ortodoxa 'din Darste, Districtulu Brasiovului, se cere unu invetiatoru cu salariu anualu de 120 f. v. a.

Predísulu salariu sa priimesce regulatu la sfarsítulu fia cárei luna dela diregatori'a comunala pelánga infatsiarea cuitantiei timbrate.

Dreptaceea ori care doresce a concurá la postulu susu amintitu are a-si tramite in Brasiovu la P. On. Scaunu protopopescu I. alu Brasiovului pe lánnga petitiune timbrata cu 50 cr. v. a.

1) Atestatu ca a absolvatu cu portare buna si cu sporiu de clas'a I. gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sabiiu, séu celu pucinu gimnasiulu micu.

2) Atestatu de botezu, ca e de confessiunea gr. orient., si in fine

3) Atestatu de portare politica; si acestea pána la susu prefiptulu terminu, spre a se poté asterne cei alesi din concurenti Escellentiei Sele Inaltu Prea-Santitului Archiepiscopu si Mitropolitu pentru parintesc'a intarire.

Darste 18 Ianuarius 1865.

Tom'a Barsanu, Parochu.
Georgiu Mesiota, Curatoru.

Nr. 1—3

CONCURSU.

La statiunea invetiatoréscá in Percosov'a, Eparchi'a Versietiuului.

Emolumentele suntu: 63 f. v. a. in bani, 20 meti de grau, 16 meti cucuruзу, 80 pt. clisa, 30 pt. sare, 12 pt. lumini, 4 orgii de lemne, 2 jugere livada, 1jug. de gradina si cortelu liberu. Limb'a propuneriloru e cea romána.

Competitorii la acést'a, au recursele loru prevediute cu estrasulu de botezu si testimoniele despre scólele absolvate,

Redactoru respundiatoriu Zacharia Boiu.

despre servitiulu de pána acum, si portarea s'a politica si moralá pána in 15 Februarius 1865 a tramite la

Consistoriulu Eparchiei Versietiuului.

Nr. 4—3

EDICTU.

Mari'a Demetriu Streulea din Jin'a scaunulu Sabiiului, sub pres. de astadi au urzitu asupr'a barbatului eii Bucuru Cornea din Poian'a scaunulu Mercurei, procesu divortiale. De órece Bucuru Cornea e de mai multi ani pribégu si nu se scie loculu aflárei lui, acé'a se indetoreza prin acést'a, cá in terminu de unu anu dela datulu de fatia, cu atât'a mai vertosu sa se infacisiese inaintea forului scrisu, cu cátu la din potri-va, procesulu asupr'a-i pornitu se va otari si fára de elu in intielesulu prescrielor canonice ale s. Bisericici gr. orientale. Sabiiu 8 Ianuarius 1865.

Forulu matrimoniale gr. or. alu Protopopiatului tractulu Sabiiului I.

I. H a n n i 'a, Protopopu.

Nr 3—3

EDICTU.

Mari'a lui Vasiliu Gavriila din Sacelu lánnga Sabiiu, au incaminatu sub pres. de astadi nr. 142. procesu divortiale asupr'a barbatului eii Nicolae Platosiu totu din Sacelu. De órece in sa Nicolae Platosiu e de mai multi ani pribegitu si nu se scie loculu aflárei lui, acelu Nicolae Platosiu se indetoreza prin acést'a, cá in terminu de unu anu dela datulu de fatia, cu atât'a mai vertosu sa se presenteze inaintea forului scrisu, cu cátu la din potri-va procesulu asupr'a-i pornitu si fára de elu se va otari in intielesulu prescrielor canonice ale s. Biserici gr. orientali. Sabiiu 28 Decembre 1864.

Foru'a matrimonialu gr. or. alu Protopopiatului Tractulu Sabiiului I.

I. H a n n i 'a, Protopopu.

Editur'a si tipariulu tipografieci archidiecesane.